

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 3CoE/94/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5614203803
Dátum vydania rozhodnutia: 25. 06. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Vladimír Sučík
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2015:5614203803.3

Uznesenie

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v exekučnej veci oprávneného: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Bratislava, Pribinova č. 25, IČO: 35 792 752, zastúpeného spoločnosťou Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom advokátskej kancelárie Bratislava, Kubániho 16, proti povinnej: Q. V., nar. X.XX.XXXX, bytom S. XXX, o vymoženie 3.008,85 Eur s príslušenstvom, ktoré exekučné konanie je vedené pred súdnym exekútorom JUDr. Ing. Jánom Gasperom, PhD., so sídlom Exekútorského úradu T. B., K. V. XXX, sp.zn. EX 444/14, v štádiu konania o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, v konaní o odvolaní oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 5Er/523/2014-54 zo 4.3.2015, takto

rozhodol:

Uznesenie Okresného súdu Liptovský Mikuláš, č. k. 5Er/523/2014-54 zo 4.3.2015 potvrdzuje.

odôvodnenie:

Okresný súd napadnutým uznesením, č. k. 5Er/523/2014-54 zo 4.3.2015 zamietol žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Svoje rozhodnutie okresný súd odôvodnil poukazujúc najmä na ustanovenie § 41 ods. 2 písm. d), § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 14, § 17, § 25 ods. 4 a § 35 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní (ďalej len „zákon o rozhodcovskom konaní“) v nadväznosti na ustanovenie § 52 Občianskeho zákonníka tým, že exekučný titul nie je po formálnej stránke vykonateľný, nakoľko bol vydaný v rozpore so zákonom o rozhodcovskom konaní. Rozhodcovský súd povinnému nedoručil riadne do vlastných rúk žalobu tak, aby sa k nej mohol vyjadriť ešte pred vydaním rozhodcovského rozsudku, ale túto mu doručil až spolu s rozhodcovským rozsudkom, ktorý vydal v akomsi skrátanom konaní podľa svojho rokovacieho poriadku. Takto vedené konanie je nielen v rozpore so zásadou rovnosti účastníkov konania, ale odporuje aj kogentným ustanoveniam zákona o rozhodcovskom konaní. Aj napriek tomu, že rozhodcovský súd vydal rokovací poriadok, v ktorom upravil postup v rozhodcovskom konaní, bol povinný aplikovať kogentné ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní v tom rozsahu, v akom im rokovací poriadok odporoval. Rozhodcovský súd nie je oprávnený rozhodovať v tzv. skrátanom, rozkaznom konaní a to ani na základe rokovacieho poriadku a ani na základe dohody účastníkov konania. V rozpore so zákonom o rozhodcovskom konaní posúva rozhodcovský súd svojím rokovacím poriadkom a následným konaním rozhodcovský rozsudok, ktorý zákon koncipuje ako obdobu súdneho rozsudku, do pozície obdobnej platobnému rozkazu, a žalobná odpoveď, ktorá má v súlade so zákonom slúžiť ako vyjadrenie žalovanej ku skutočnostiam uvedeným v žalobe, sa stáva opravným prostriedkom. Účelom doručenia žaloby žalovanému je jeho možnosť reagovať na žalobný návrh žalobnou odpoveďou, a to ešte pred vydaním rozhodcovského rozsudku. Skutočnosti uvedené v žalobnej odpovedi spolu s prípadnými listinnými dôkazmi patria k dôkazným prostriedkom, ktoré rozhodcovský súd v duchu zásady rovnosti účastníkov nestranne a spravodlivo hodnotí. Podľa exekučného súdu rozhodcovský súd postupoval v rozpore s ustanovením § 25 ods. 4 zákona o rozhodcovskom konaní, nakoľko nedoručil žalovanému žalobu do vlastných rúk tak, aby sa k nej v súlade so zákonom mohol vyjadriť žalobnou odpoveďou. Tým, že rozhodcovský súd upovedomil žalovaného o prebiehajúcim konaní až pri súčasnom doručení rozhodcovského rozsudku, a počas celého konania bral do úvahy len

skutočnosti uvádzané žalobcom, závažne porušil zásadu rovnosti účastníkov konania (§ 17 zákona o rozhodcovskom konaní). Podľa § 35 zákona o rozhodcovskom konaní doručený rozhodcovský rozsudok, ktorý už nemožno preskúmať podľa § 37, má pre účastníkov rozhodcovského konania rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu. Uvedené ustanovenie zákona o rozhodcovskom konaní kogentne rieši problém okamihu nadobudnutia právoplatnosti rozhodcovského rozsudku, ktorý nemožno zmeniť dohodou účastníkov ani ustanovením rokovacieho poriadku. Možnosť opravného prostriedku bola teda žalovanému poskytnutá až v čase, keď rozhodcovský rozsudok prevzal a ten sa stal právoplatným. S poukazom na ustanovenie § 52 Občianskeho zákonníka exekučný súd vzťah medzi účastníkmi konania vyhodnotil ako vzťah spotrebiteľský.

Proti tomuto uzneseniu podal v zákonom stanovenej lehote odvolanie oprávnený, ktorým žiadal, aby odvolací súd zrušil napadnuté uznesenie v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov odvolacieho konania vo výške 82,80 Eur. Uviedol, že podľa ustanovenia § 51 ods. 3 zákona o rozhodcovskom konaní sa ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku subsidiárne použijú aj ohľadne otázok, ktoré zákon o rozhodcovskom konaní neupravuje. Zákon o rozhodcovskom konaní nemá žiadne ustanovenie, ktoré by obmedzovalo stály rozhodcovský súd upraviť postup a priebeh rozhodcovského konania, tak ako je uvedený v rokovacom poriadku rozhodcovského súdu. Pokiaľ rozhodcovský súd v rokovacom poriadku resp. sa strany v rozhodcovskej zmluve dohodnú na postupe, ktorý je aj iným zákonom, na ktorého použitie zákon o rozhodcovskom konaní výslovne odkazuje - v tomto prípade Občiansky súdny poriadok, upravený a predvídaný, potom takýto postup nie je v rozpore so zákonom o rozhodcovskom konaní. Ustanovenie § 18 ods. 4 zákona o rozhodcovskom konaní výslovne hovorí o podaní žalobnej odpovede k žalobe v lehote, na ktorej sa dohodli účastníci rozhodcovského konania alebo ktorú určil rozhodcovský súd a v ktorej sa žalovaný vyjadří ku všetkým skutočnostiam a návrhom uvedeným v žalobe. Podľa rokovacieho poriadku rozhodcovského súdu je žalovaný oprávnený vyjadriť sa k žalobe formou žalobnej odpovede do 10 dní odo dňa doručenia výzvy na podanie žalobnej odpovede. V prípade, ak sa žalovaný cestou žalobnej odpovede vyjadří, rozhodcovský súd rozsudok zruší a v konaní pokračuje. Takýto postup v súlade s rokovacím poriadkom neberie žalovanému možnosť uplatniť svoje práva v rozhodcovskom konaní. V tejto súvislosti oprávnený poukázal na obdobný postup podľa Občianskeho súdneho poriadku pri vydaní platobného rozkazu alebo zmenkového platobného rozkazu. Rovnako ako v prípade podania žalobnej odpovede podľa rozhodcovského poriadku, aj v prípade podania odporu dochádza k zrušeniu platobného rozkazu a v konaní sa ďalej pokračuje. Názor exekučného súdu o doručovaní rozhodcovského rozsudku a tzv. fikcie doručenia považoval za rozporný so zákonom o rozhodcovskom konaní. S poukazom na ustanovenie § 25 ods. 1 a ods. 4 zákona o rozhodcovskom konaní mal zato, že zákonom stanovené podmienky pre doručovanie žaloby a rozhodcovského rozsudku povinnému boli v tomto prípade dodržané. V tomto smere poukázal na rozhodnutia Krajského súdu v Žiline, sp.zn. 1CoE/25/2014 z 25.3.2014. Navyiac mal zato, že exekučný súd napadnuté uznesenie dostatočne neodôvodnil.

Povinná sa k podanému odvolaniu nevyjadrila.

Krajský súd, ako súd odvolací (§ 10 ods. 1 O.s.p.), preskúmal uznesenie okresného súdu v rozsahu vyplývajúcom z ustanovenia § 212 ods. 1 O.s.p. a bez nariadenia pojednávania podľa ustanovenia § 214 ods. 2 O.s.p. toto rozhodnutie podľa § 219 ods. 1 O.s.p. ako vecne správne potvrdil.

Odvolací súd podrobne preskúmal všetky rozhodujúce otázky, ktoré boli vo veci vznesené, a v plnom rozsahu sa stotožnil so skutkovými a právnymi závermi prvostupňového súdu. Okresný súd v dostatočnom rozsahu zistil skutočnosti rozhodné pre posúdenie danej veci a vecne správne rozhodol.

Na doplnenie považoval krajský súd za potrebné vysporiadať sa s námietkami oprávneného vyjadrenými v podanom odvolaní, pričom vychádzal z princípu neúplnej apelácie - viazanosti odvolacieho súdu rozsahom a dôvodmi podaného odvolania (§ 212 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci prvostupňový súd už raz rozhodol uznesením č.k. 5Er/523/2014-14 z 3.7.2014, ktorým žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietol. Toto rozhodnutie bolo uznesením odvolacieho súdu č.k. 3CoE/157/2014-47 z 13.11.2014 zrušené a vec bola okresnému súdu vrátená na ďalšie konanie, nakoľko podľa odvolacieho súdu neobstojí záver

exekučného súdu, že v prejednávanej veci rozhodcovská zmluva obchádza zákon, v dôsledku čoho je podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatná.

V napadnutom rozhodnutí exekučný súd, nezaoberajúc sa platnosťou rozhodcovskej zmluvy, hodnotil otázku súladnosti rozhodcovského konania so zákonom o rozhodcovskom konaní. Odvolací súd konštatuje, že pri skúmaní, či rozhodnutie rozhodcovského súdu uvedené v návrhu na vykonanie exekúcie je vykonateľné, je exekučný súd oprávnený riešiť otázku, či rozhodcovské konanie prebehlo v súlade so zákonom o rozhodcovskom konaní. Aj v preskúmvanej veci bol preto plne opodstatnený a zákonom podložený postup exekučného súdu, ktorý po podaní žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie skúmal, či rozhodcovské konanie prebehlo v súlade so zákonom o rozhodcovskom konaní.

Okresný súd v napadnutom rozhodnutí poukázal na postup rozhodcovského súdu, ktorý sa vyznačuje vadou, v dôsledku ktorej ani nemôže z takéhoto konania vzniknúť akýkoľvek spôsobilý exekučný titul. Táto vada spočívala v tom, že rozhodcovský súd rozhodol v zrýchlenom konaní v zmysle rokovacieho poriadku s tým, že žalovaná (povinná) mohla do 10 dní odo dňa doručenia rozsudku podať žalobnú odpoveď (výzva na podanie žalobnej odpovede bola povinnej doručená až s rozhodcovským rozsudkom).

V danom prípade konanie prebiehajúce u rozhodcu malo povahu tzv. skráteného, resp. zrýchleného konania, upraveného rokovacím poriadkom rozhodcovského súdu. V porovnaní s obvyklým priebehom civilného konania vykazovalo skrátené konanie výrazné odlišnosti. Skrátené konanie sa realizovalo bez nariadenia pojednávania a bez dokazovania, len na základe tvrdení žalobcu. Za splnenia zákonných podmienok umožňovalo rozhodnúť o žalobe rýchlo a efektívne, bez vypočutia žalovaného. Takéto konanie však nemohlo byť na ujmu žalovaného, ktorému bol z tohto dôvodu poskytnutý osobitný prostriedok ochrany, a to podanie žalobnej odpovede. Odvolací súd sa stotožnil so záverom prvostupňového súdu, že účelom doručenia žaloby žalovanému je jeho možnosť reagovať na žalobný návrh žalobnou odpoveďou, a to ešte pred vydaním rozhodcovského rozsudku. Žalobná odpoveď nie je opravným prostriedkom proti rozhodcovskému rozsudku, má slúžiť na zabezpečenie práva rovnosti účastníkov konania a spolu s prípadnými listinnými dôkazmi je jedným z dôkazných prostriedkov, ktoré podľa svojej úvahy spravodlivo a nestranne hodnotí rozhodca. Týmto procesným prostriedkom sa napĺňa dodržiavanie zásady rovnosti účastníkov konania, ktorá je vlastná aj rozhodcovskému konaniu (§ 17 zákona o rozhodcovskom konaní). Zásada rovnosti strán v konaní sa prejavuje vo vytváraní rovnakých procesných podmienok a procesného postavenia subjektov, o ktorých právach a povinnostiach sa v konaní rozhoduje. Podľa tejto zásady musia stáť účastníci konania pred súdom v rovnakom postavení bez toho, aby bola jedna alebo druhá strana akokoľvek procesne zvýhodňovaná a obom stranám sporu musia byť dané rovnaké možnosti na uplatnenie ich práv. Zásada rovnosti účastníkov predstavuje aj interpretačné pravidlo, v zmysle ktorého sa všetky normy procesného práva musia vykladať v súlade s touto zásadou, predovšetkým ak ide o postavenie účastníkov, priebeh konania alebo dokazovanie. Preto aj ustanovenia zákona o rozhodcovskom konaní je potrebné vykladať tak, aby bola zachovaná zásada rovnosti účastníkov rozhodcovského konania a tejto zásade potom podrobiť i znenie rokovacieho poriadku rozhodcovského súdu.

Pokiaľ teda okresný súd vychádzal zo záveru, že zrýchlené konanie pred rozhodcovským súdom, v ktorom došlo k vydaniu exekučného titulu, bolo nezákonné, s týmto sa krajský súd stotožnil. Nemožno sa totiž spoliehať na aktivitu spotrebiteľa, ktorý bude uplatňovať svoje práva ex post, po doručení rozsudku, ak právna úprava ukladá súdu povinnosť umožniť účastníkovi riadny proces pred rozhodcovským súdom.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd námietky oprávneného považoval za nenáležité. Argumentácia odvolateľa totiž vo svojej podstate smeruje k záveru o paušálnej aplikácii Občianskeho súdneho poriadku, resp. niektorých jeho inštitútov (napr. platobný rozkaz) cez rokovací poriadok rozhodcovského súdu na rozhodcovské konanie s poukazom na ustanovenie § 51 ods. 3 zákona o rozhodcovskom konaní. Oprávnený v podanom odvolaní uviedol „Pokiaľ rozhodcovský súd v rokovacom poriadku ustanoví, resp. sa strany v rozhodcovskej zmluve dohodnú na postupe, ktorý je aj iným zákonom, na ktorého použitie zákon o rozhodcovskom konaní výslovne odkazuje - v tomto prípade Občiansky súdny poriadok, upravený a predvídaný, potom takýto postup nie je v rozpore so zákonom o rozhodcovskom konaní.“ Uvedený záver nemá oporu v § 51 ods. 3 zákona o rozhodcovskom konaní. Účelom zákona o

rozhodcovskom konaní nie je postihnúť všetky postupy a spôsoby činnosti rozhodcovských súdov, a to najmä z dôvodu zachovania zmluvnej slobody medzi stranami rozhodcovskej zmluvy. Ak však zmluvné strany neupravia v rozhodcovskej zmluve alebo dodatočne niektoré otázky, súvisiace s rozhodcovským konaním a neupravuje ich ani tento zákon, použijú sa aj na rozhodcovské konanie primeraným spôsobom ustanovenia Občianskeho súdneho poriadku. Uvedené však neznamená s odkazom na znenie Občianskeho súdneho poriadku aplikovať na rozhodcovské konanie postup, ktorý zákon o rozhodcovskom konaní sám neupravuje, respektíve ktorý odporuje zákonu o rozhodcovskom konaní, napr. zásade rovnosti účastníkov konania tak, ako v prejednávanej veci. Naviac rokovací poriadok rozhodcovského súdu môže upravovať jednotlivé záležitosti odlišne len v prípadoch dispozitívnej právnej úpravy v zákone o rozhodcovskom konaní. Ak je určité ustanovenie kogentné, nemôže sa od neho rokovací poriadok odchýliť.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O náhrade trov odvolacieho konania krajský súd nerozhodoval, pretože predmetom odvolacieho konania je len podklad pre následné zastavenie exekúcie s povinnosťou vyporiadania sa s otázkou trov až v takomto rozhodnutí. Práve absencia rozhodnutia o trovách konania v rozhodnutí súdu prvého stupňa je potom dôvodom, pre ktorý je súd prvého stupňa povolaný rozhodnúť aj o trovách odvolacieho konania skončeného týmto uznesením (§ 224 ods. 4 O.s.p. per analogiam).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.